

Poecilia sphenops - Jucatáni fogasponty

ELSŐ LEÍRÓJA:	Cuvier, 1846
CSALÁD:	Poeciliidae
MÉRET:	5-10 cm
C°:	24-28
pH°:	6-8
Nk°:	10-25
HELYIGÉNY:	80 liter
VISELKEDÉS:	békés
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	felső
ÉLETTARTAM:	3-5 év
TERM.VÉD.:	felméretlen

Poecilia sphenops
Jucatáni fogasponty
(Cuvier, 1846)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Poecilia sphenops – Jucatáni fogasponty elterjedési területe (Map)

Mexikótól Kolumbiáig édes- és brakkvizekben él.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Mexikótól Kolumbiáig édes- és brakkvizekben élő, nem magas hátúszójú faj. 1909-ben került először Európába. Vad törzsalakjaiban már nem, csak nemesített szín- és formaváltozataiban tenyésztik. A kecses, nyúlánk, oldalt csak kevésbé lapított testű hal hímjei 5-7, nőstényei 7-10 cm hosszúak. Orrcsúcsa kihegyesedő.

Színezete a természetben is felettébb változó. A hím felül sötét kékesszürke vagy olajbarna alapszínű. Olajzöld vagy kékes alapú oldalain számtalan kékesen vagy zöldesen irizáló, ezüstös foltocska csillog.

Ráeső fényben az egész test halvány ibolyaszínben ragyog. A hastájék világos, finoman kékes vagy rózsás árnyalatú. Áttetsző hátúszóját számos sötét foltocská tarkítja. Farokúszójának tövénél pompás ultramarinkék, majd narancsszínű keresztzalag és fekete szegély húzódik. A nőstény hátúszója valamivel a farok alatti úszó előtt ered; oldalai egészükben inkább ibolyáskékek, rozsdapiros foltosokkal; farokúszójáról viszont a narancsszínű szalag hiányzik.

A vadon élő természetes változatok közül az Egyesült Államokban a húszas-harmincas években széles körben tenyésztették s nemsokára hozzánk is eljutott. Ez a Yucatán-félszigetről származó helyi alak a szabadságra utaló angol nevét farokúszójának a francia trikolorra emlékeztető színpásztáiról kapta. Természetes élőhelyein nem ritkák a fekete foltos és a fekete színváltozatai sem, amelyekből Németországban már a harmincas években kitenyésztették az egész testfelületre kiterjedő bársonyos-fekete színt tisztán örökítő black mollykat. E tiszta tenyésztőváltozatok egyedei azonban a természetes változatoknál hőigényesebb és kényesebb állatok. Az ötvenes évek végén jelentek meg a black mollyk lírafarkú tenyésztőváltozatai. Kevésbé keresettek nálunk a jucatáni fogasponty ezüst feketefoltos tenyésztőzrzsei, de az Eger-patak strandfürdő melletti szakaszán kivadultan tenyésznek ilyenek.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Békés, eleven természetű, mindenevő, hőigényes faj, amely a többi mollinhoz hasonlóan változatos, jó minőségű kosztján belül friss növényi táplálékot (elsősorban zöldalgát) igényel. A fekete változatok a hőingadozásra és az alacsonyabb hőmérsékletre különösen kényesek; akváriumvizük hőmérséklete 24°C alá ne csökkenjen. A medencei víztér hőkiegyenlítése és a változatok nagyobb oxigénigénye miatt vizüket úgy szellőztessük, hogy a porlasztót a függőlegesen rögzített elektromos fűtőtest mellé helyezzük. Az elfektetett vagy ferdén függesztett fűtőtestekre ugyanis e hőkedvelő halak többnyire ráhasalnak. Így elpetyhüdve még érzékenyebbé válnak, könnyen megfáznak, amit testük egy helyben való himbálásával jeleznek. Kedvelik a napsütést és a dús akváriumi növényzetet. Ijedősek, ezért tartózkodjunk medencéjük hirtelen megközelítésétől, és gyakori kihalászásuktól. Ha egy-egy társukat kihalásztuk, a medencében maradt állatok is sokáig stresszállapotba kerülnek. Törékeny faj, óvatosan kezeljük, hogy ne ijedezzen! Hasonló igényű halakkal történő társítása problémamentes, társas akváriumban is jól tartható. Vizüket enyhén sózhatjuk jódmentes konyhasóval.

A régóta akváriumban tartott- és tenyésztett törzsek már ellenállóbbakká váltak, így egy fokkal könnyebb tartásuk, nem kell félni annyira kényességüktől. Ettől függetlenül persze odafigyelést igényelnek. A fekete mollyk gyakran fertőződhetnek darakórral.

Az ivadékszám tenyésztőzrzsenként és a szülők kora és tápláltsága szerint is jelentős mértékben változó. A fekete párok utódai között mindig akad nem teljesen fekete ivadék is. Fejlődésük folyamán azonban még gazdagodnak fekete pigmentekben. Nálunk jelenleg e faj fekete tenyésztőváltozatai a legelterjedtebbek, annak ellenére, hogy hő- és táplálékigényesek, de a magas hátúszójú és nagy testű fajoknál kisebb medencével is beérik.

Sajnos mára a három ismertebb molly-faj keresztezékei nem feltétlenül azonosíthatóak be faji pontossággal, mivel a *P. sphenops* és *P. latipinna* már annyiszor lett egybeívatva, és a basztardok továbbtenyésztve, hogy már csak a visszütés jellegéből azonosíthatunk bármit is... Ennek tetjében feltételzhető, hogy a *P. velifera* is benne van már génállományukban, ezért sajnos manapság már csak

"mollykról" beszélhetünk, esetleg még erősebb, vagy vadonfogott velifériákról.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

black molly

syn: *Poecilia sphenops*, *Mollienesia sphenops*, *Poecilia thermalis*, *Gambusia modesta*, *Gambusia plumbea*, *Poecilia chisoyensis*, *Poecilia dovii*, *Poecilia spilurus*, *Platypoecilus mentalis*, *Poecilia boucardii*, *Poecilia vandepolli arubensis*, *Platypoecilus nelsoni*, *Platypoecilus tropicus*, *Poecilia tenuis*, *Poecilia spilonota*, *Poecilia caudata*, *Mollienesia sphenops macrura*, *Mollienesia macrura*, *Mollienesia sphenops vantynei*, *Mollienesia vantynei*, *Mollienesia sphenops altissima*, *Mollienesia altissima*, *Mollienesia sphenops pallida*, *Mollienesia pallida*, *Lembesseia parvianalis*, *Poecilia vetiprovidentiae*.

Eng: Black mollie, Black Molly, Liberty mollie, Mexican molly.

Egyéb köznevei: Živorodka ostrotlamá, Almindelig molly, Molly, Molli, Spitzmaulkärpfling, Wildmolly, Machuri, Molinezja ostrousta, Chernaya mollineziya, Živorodka ostropyská, Topote mexicano.

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Elevenzülő fogaspontyok](#)

KULCSSZAVAK:

[Cuvier](#), [Poeciliidae](#), [1846](#), [Elevenzülő fogaspontyok](#), [Jucatáni fogasponty](#), [Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#), [Poecilia sphenops](#)

JELLEMZŐK:

[tengerparti](#), [Amerika](#), [békés viselkedés](#), [normál \(6.5-7.5 pH\)](#), [mindenevő](#), [Észak-Amerika](#), [ÉA-trópusi](#), [nagyon keményvízi \(20-30°Nk\)](#), [trópusi](#), [közepes méretű 5-10 cm](#), [Orinoco](#), [átlagos növényzetigényű](#), [félúgós \(7.5-8 pH\)](#), [közepesméretű akvárium 50-100 literig](#), [felső szint](#), [átlagos élethossza 3-6 év](#), [közepesen keményvízi 10-15°Nk](#), [sárga vízi](#), [közepesen áramló vízi](#), [Dél-amerika](#), [Közép-Amerika](#), [átlátszó vízi](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [keményvízi 15-20°Nk](#), [közepesen aktív mozgású](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Írta: Honffy Gábor

Katalógusba került: 2009-05-12 09:01:15

Legutolsó frissítés: 2017-03-08 08:56:58

Katalógus ID: 3912

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/elevenszulo-fogaspontyok/poecilia-sphenops.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva